

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kulmonstorutca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évnegyedre 3 ft. o. 6.
Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

A nyiltiltér-1 cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőseputra, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1867-diki,

azaz: tizenkettődik évi folyamára.

Előfizetési ár:

Évnegyedre . . . 3 forint o. ért.
Félévre . . . 6 „ „ „
Egész évre . . . 12 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Kolozsvártt, december 20-án, 1866.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Pest, december 12. 1866

II.

(D.) Előbbi cikkem zártételeiből átlátható az, miképp Austriát 18 év szerencsétlen politikája oda vitte, hogy már most a rendes alkotmányos utra való visszatérés körül aggodnia kell, hogy ellenségei az átmenet intervallumát az ő végromlására fogják felhasználni; más részlől pedig a 18 éves absolutismus és provisorium, mint a scorio, önmagát halálosan összebebezte azon rendkívüli pénz- és vér-vesztegetés miatt, mely által a birodalmat úgy anyagi, mint szellemi erejéből kivetkezette.

Mondják, hogy mind a mellett Austria katonapártja az autocrat hatalmat még oly pozitív erőnek látja ma is, melynek parancsszavára a birodalom elég erőt fejthet ki az ellenséges támadások visszaverésére, mondják, hogy e katonapart is belátja ugyan azt, hogy jobb volna alkotmányos kormányzás által a birodalom pénzerejét oda gyógyítani, hogy a védelemre szükség esetében pénz s vagyon juthasson; azt is belátják ők, hogy békületlen népeket provisoriummal, ostromállapottal kormányozni, s ugyanakkor ezen népek pénzével és vérével csatákat nyerni igen nehéz; de más részlől azt hiszik, hogy éppen azért, mert a népek hosszas szenvedések által békületlenekké váltak, nem lehet bennük bizni, hogy az alkotmányukba való visszahelyeztetésük által elég biztosak és erősek lesznek nem csak a belső rend fenntartását biztosítani, s a népeket a szomszéd ellenségek lázasztó propagandáitól megmeníteni; de egyszersmind kifejtetni alkotmányosan a honvédelem egész erejét, csatára küldeni önként minden fegyverfogható embert, a mily mértékben az absolut hatalom parancsszava képes összevonni azon haderőt; és előállítani a föld fenekéből is a táborozásra szükséges pénzt alkotmányos uton, mit absolut hatalom előteremthet.

Ki tagadhatná, hogy e rendkívüli időkben ezen okoskodásnak igen sok alapja van; de ki tagadhatja azt is, hogy az absolut hatalom parancsszavára sikra állított hadsereg, békületlen tüzhelyekről távozván a csata tére, nem képes biztosítani a győzelmet? Elég bizonyosságot tesznek erről Austria legutóbbi szerencsétlen hadjáratai.

Meglehet, hogy az ellenséges támadás az alkotmányos s be nem fejezendett visszahelyezés átmenti zavarai és erőtlenségek közt útján a birodalomra, a néphatalom közbelépése is szerencsétlen táborozást eredményezne; de ez még nincs megkísérítve, s így nincs is bebizonyítva, míg az bizonyos tény, hogy az absolutismus még minden csatát elvesztett.

A praecedens tapasztalatok tehát azt tanácsolják Austriának, hogy a két kockázatás közül azt válassza, a melyik még nincs megkísérítve, s így többet ígér, mint a melyik meg volt kísértve, s a birodalomra csak újabb veszélyt hozott.

Meglehet, hogy a katonai erő inkább lesz ma concentrálva, midőn a hadsereg élére Albrecht főherczeg állítatott, a ki heves katona, s mélyen gértődvé van Austria utóbbi megaláztatása által; az azonban bizonyos, hogy ha e heves katonai szellemhez a népek

önvédelmi ösztöne alkotmányos tevékenység által csatlakozik, igen valószínű, hogy vagy visszalépnek támadó szándékaiktól Austria ellenségei, vagy ha támadnak, vereséget szenvednek.

Hogy Austriának riskirozi kell, az bizonyos, s mi nem vitatjuk, hogy riskiroz akkor is, midőn a népeket alkotmányos állásokba oly zivataros európai viszonyok közt helyezi vissza, a mikor még az alkotmányos államok is igen hamar dictátorsággal szokták feiruházni uralkodókat; mind a mellett azt hisszük, hogy ha a porosz éppen az oroszssal szövetezik, ha Austriát az orosz fenyegeti, bátran oda adhatja a kormányt a népek kezébe; mert lehetnek és vannak is Austriában centrifugal elemek; azt hisszük azonban, hogy az orosz hatalom alá csakugyan Austria s Magyarország egy néptörédéke sem kíván kerülni.

A belső kérdéseknél szétválhatnak a népek, de midőn egy óriás közös veszély fenyegeti, akkor csakugyan észretérnek és összetartanak.

Azt hisszük tehát, hogy az alkotmányba való gyors visszahelyezés által Austria s Magyarország népei önként s önvédelmők ösztönéből sokkal nagyobb és hatalmasb erőt volnának képesek rögtön kifejteni, mint a mit egy absolut kormány parancsszava előteremt. Azt hisszük, hogy habár külső agitatóknak sikerülne megmaszlagozni egyes szédelő fejeket, egy orosz támadás horderejét belátnák a józan milliók, s a népek együttmaradásukért s a kancsuka uralom ellenében képesek volnának sikerteljes harezot küzdeni.

Ennélfogva mélyen sajnálók, ha éppen a porosz-orosz szövetekezés tenné habozóvá a kormányt az alkotmány restitutiojának siettetésében, midőn kétségtelen az, s nemcsak mi, de az európai szabadelvű s nem szabadelvű lapok egyaránt állítják, hogy Austria belső kibékülése egyedül gyors ellenszere lehet az orosz-porosz veszélyes törekvéseknek.

Pest, dec. 15. 1866.

(D.) Ma a felirati vita, azon négy-öt szerb s román ajku képviselő kivételével, kik, hogy mit akarnak? azt a jó isten tudja egyhangulag elfogadtatott.

Itt újból igazolva van, hogy hazánk alkotmányos visszaállításának kérdésében a pártok egyetértenek, habár a minap egy incidens kérdésben különváltak, s heves csatát is küzdöttek.

A ki Miletica Szvetozár beszédét elolvassa, az látja, hogy ő, nyilatkozata egy részénél fogva, a szélső balhoz látszik tartozni; de nemigen érti e pártot, mert a szélső bal éppen oly alkotmányos, mint a többi, s nem fog magának békületlen nemzetiségekből proselitákat toborzani a magyar nemzet historiai jogának feladásával. A ki azt kívánja, hogy Magyarország megszűnjön magyar országgá lenni, az olyasmit kíván, a mi felett nem az ország parlamentjéhez, hanem valamelyik hódítára törő külhatalomhoz kell folyamodnia. Ez utóbbival pedig a hazaárulás bűnének tevéni ki magát, törekvéseinek igen hamar tragicus végét érheti.

Magyarország a magyar nemzetiség birodalma, minden európai nemzetnek van valahol egy birodalma vagy országa, s Oláhországot senki sem mondja Czigány, Bolgár, Magyar s Németségnek, habár ez utóbbi népeiségek összege, főképp a több ajku idegenek csatlakozása az oláh elemmel a suffrage universale-téren is versenyezhetne.

A magyar nemzet örömet colonisált. Így adott kebelében birtokot a kunoknak, szerbeknek, szászoknak, németeknek, bolgároknak, s széles alapul községi szervezete által a nyelvek s fajok szabad nemzeti fejlődésére út nyitott; de Magyarország magyar nemzeti létét a mostaninál nehezebb viszonytárságok közt is megőrizte, s bizunk istentünkben, hogy jövőre is meg tudjuk őrizni.

Nincs kérdés abban, hogy az ország kebelében lakó nem-magyar nemzetiségekre nézve oly aldashozóvá kell tenni a közös alkotmányt, hogy azon haza, melynek ők is épp egy szülöttjei, s melynek kebelén ők a magyarokkal egy sön és kegyeren nevedtek, épp oly kedves legyen előtük, mint a magyarok előtt, a közös szabadság által el kell jöni azon időnek, hogy, habár más ajkon beszélünk, egy közös szabad nemzetet képezzünk, s kérdésen kívül egy helyes nemzetiségi törvény által ezen czél el is érhető; azonban a magyar ki-

ráltság historiai jogát s integritását fenntartani első kötelességünk, mert az ország függetlensége s szabadsága nélkül sem magyar, sem más nemzetiség nem létezik; és nálunk más a nemzetiségi kérdés, mint Austriában, nálunk a geneticus nemzetiségi érzésnél fogva kifelé gravitálható nemzetiségek egyikének sincs a Kárpátokon kívül oly hazájok, a mely önálló volna most, vagy erővel s népességgel birna jövőre önállásra. Sem az oláh, sem a szerb, sem a horvát, sem a tót nincs hivatta különvált nemzeti önállásra, mert betven millió orosz mellett minden szláv végre is csak orosz lehet — s elveszti specialis nemzetiségét, az oláh pedig éppen az orosz torkában meg nem állhatna, mint külön hatalom, a magyar s lengyel elem szövetkezése nélkül.

Nincs jövője a keleti apró nemzetiségeknek, s a jövő csak a multban gyökerezett magyar és lengyel királyság keleten, melyek mellett foederalistius alapokon alakulhatnak meg jövőre úgy, mint voltak a magyar és lengyel királyok korában a keleti apró fejedelemségek s hospodárságok. Ezek együtt vállaltva fennállhatnak, s a nemzetiségi követeléseket az egyes apró nemzetiségek romlása nélkül más irányban nem lehet fejleszteni.

Bizonyos, hogy azon vegyes nemzetiségek közt, melyek királyságunkban is repraesentálva, vagy annak szomszédságában vannak legtöbb jövőt ígérhetni specialis nemzetiségekre érve, a magyaroknak, oláhoknak és lengyeleknek; de ezen nemzetiségek jövőjét is egyedül a magyar királyság historiai fennállása s újabb megszilárdulása biztosíthatja.

Európa előbb több emancipálni fogja Lengyelországot az orosz hatalom alól, akkor jön meg az oláh nemzetiségnek is európai emancipatója. Moldva-Oláhország, Bessarabia, Macedoni Tessalia Albánia át van szöve az oláh elem által, ez elem van hivatta bizonyos összekapcsoló hegemoniára ottan, épp úgy, mint a Kárpátok közt a magyar; de a román ezen jövő garantáját csak a Lengyelország felbomlásában s Magyarország függetlenségében bírhatja. A szerbek, horvátok nem bírnak a jövő oly kilátásával, mint az oláh elem; az ők faji jövőjük nagyobb, mint a magyaré és románé, azaz: ők lehetnek oroszok a mi romjainkon; de szerbek, horvátok a mi hazánk felbomlása esetében soha sem maradhatnak, sőt, mint ilyeneknek, hivatása nem lehet egyéb, mint suserainitás alatt vagy foederatio viszonyba helyezkedni el jövőre is.

Akárminő hullámnak legyen a jövő eseményeknek, vagy a mult historiai alakulás fog megszilárdulni, vagy egy bódító hatalom fog mindnyájunkat magába olvasztani; de egyik esetben sincs jövője azon felszaggató foederalistius politikának, melyet Miletica képviselő tolmácsolt, s melyet Deák Ferencz egy pár igen alapos érveléssel utasított vissza.

A szerbek ily tendenciákra nézve Erdélyt biában használják köpenyül Erdély viszonya egészen más, s ebben nem jövevények, hanem ők nemzetiiségek laktak.

A szerbek a királyság vármegyéiben laktak, Erdély a királyságnak közvetlen ugyan, de három historiai részből s négy törzs nemzetiségből álló tagja.

Úgytunk a szerbekével nem áll semmi solidaritásban; még az Erdélyt lakó nem-magyar nemzetiségek ügye sem, s a magyar királyságban a szláv gravitációkhoz a józan oláh közvélemény soha sem csatlakozhatik.

Úgytunk csak annyiban közös, a mennyiben szabadságunk ügye közös, csak azon törvény, melyet a királyság integritásán belül s alkotmánya szerint hozandának a nemzetiségek ügyében in concreto — csak ezen törvény élvezetére nézve bíránd minden külön nemzet solidaris érdekek. Azon tul geneticus viszonyaik épp oly különbözök, mint a magyarokéi.

Épp ez utálja, sőt kényszeríti a nemzetiségeket arra, hogy a közös haza s közös politikai nép fogalmában egyetértsenek, s ez utálja a törvényhozást szintén arra, hogy ezen egyetértést oly nemzetiségi alaptörvénnyel biztosítsa, mely által a közös államélet és együttartás, ne állja útját a külön nemzetiségek szabad fejlődésének, s erre a magyar alkotmányos viszonyok elég kedvezők, mert hisz ekkor is hazánkban minden nemzetiség ment volt az erőszakos assimilatiótól, s nem Schmerling vagy Bach szülte a létező nemzetiségeket; de itt voltak, itt éltek, itt fejlődtek ők velünk együtt évszázadok óta, s föl nem emésztették egymást az assimilatióknak sem mérsékelt, sem természetes processusa által.

Az tehát a főkérdés, hogy szereztük vissza

hazánk közös erejét s szabadságát, nem pedig, hogy azt széidaraboljuk, elerőltentjük, s így idegen hatalmak rabigájába ejtsük.

Berlin, december 13. 1866.

Tisztelt szerkesztő ur! Mertünk itt feljelenések, történeke események, melyekről koronkint hirt venni távoli hazánk lakosait is érdekelheti; Berlin legújabb időben fontos állást, világvárosi jelentőséget nyert, s ezt mind tovább fejtendi a már is kedvezőnek mutatókozó körülmények között, az Európát mozgató újabb események egyik központja, azoknak úgy szólva műhelye, bizonyára Berlin, Németségnek addig csak szellemileg, műveltségleg, jul. 3-ka óta politikailag is metropolisa leend, kezesedik erről azon tululnyon kívül, melyet Berlin Némethon többi városai felett már lakosságának számánál, fontos és nagyszertű vállalatánál, intézeteinél, virágzó kereskedelménél, iparánál s szellemi fejlettségénél fogva eddig is gyakorolt, az a körülmény, hogy oly kormány székhelye, melynek centralistius törekvései félreismerhetlenek, s részben, kivált az ujonnan meghódított tartományok, városokkal szemben igazolhatók is. Szóval minden arra mutat, hogy Berlinnek a jövő történetében szép szerep van kijelölve s azt bizonynypal be is fogja tölteni; erős, értelmes, mivel nép lakja, s ez a legbiztosabb alap a fejlődésre és befolyásra.

Már utóhangjaiban s visszhangjaiban is elhangzott az újabb nagy események közvetlen zaja, mely Berlinre nézve a győzelmes csapatok bevonulásának nagyszertű tünepélyében érte el tetőpontját; most már ennek maradványai is mind el vannak takarítva, s csak itt-ott a kisebb szinpadokon tartja fenn még magát egy-egy alkalmi darab azon időkből; képzeltetni, hogy telve vannak ezek a csömrőletig patriotistius lelkesedéssel, mely itt az úgynevezett couplet-ekbe tör utat, neki megy fünek, fának, Hannover, Hessen, Nassau, s kivált a szegény Frankfurt még sokkal nagyobb mértékben kikapja a magát mint Austria, bár megmondja nekünk, hogy eddig azt tanultak: S giebt nur a Kaiserstadt, s giebt nur a Wien; de most . . . Österreich eine Kenle hat, und Berlin wird 'ne Kaiserstadt; az ilyen és rokon érzelmű és értelmi dalokat, valamint ha a királyról és Bismarkról van szó, a földszintől a karzatig szólni nem akaró tapsokkal fogadják, pedig már egy részét 100-szornál többször adták, s én igazán nem értem, mit találnak benne; némelyik oly léha, minden értelem nélkül való, hogy egyszer is kár végig nézni, s mégis a berlini, valóban mivel közönség is tetszéssel fogadja, mert legyen húságának, nemzeti érzetének, hibája! minden kornak és helynek meg vannak a maga dalmokai és apostolai. E vigjátékok köztül az egyik „Humor verloren, Alles verloren“, mely a berlini népelethől, s jelesen annak az osztrák báborn alatti szakából van merítve egy a darabban előforduló álcás monetenben Benedeket caricaturázza, kit itt általán rémitő zsarnok, vandál, kegyetlen embernek, második Haynannak featenek, ki ha tehette volna Croatajaival és Phandurjaival Berlint és a német műveltséget alapjából felforgatta s megsemmisítette volna. E darabban tehát Benedek, mint Feldzeugmeister, meglepően híven ábrázolva jelenik meg, meg akarván a szép Borussiat, elpártolt kedvesét hódítani; ez ellenáll, a feldzeugmeister a német Bundhoz folyamodik, ezt egy igen természetes uri ember képviseli, ki élénken emlékeztet egy kolozsvári igen tisztelt polgárra, kinek productumai természetel visszasz arányban kinek De Borussianak, kit egy igen szép nő ábrázol, erénye és állhatatossága győz ama double alliance-on, a szövetségesek térdre hullnak előtte s kegyelemért esedeznek. Ez valódi képe a most itt divatozó idő- és alkalomszertű daraboknak, semmi összefüggés, kevés és alány cselekvény, az alakosságok kellékeinek tökéletes hiánya, de van phrazis és nagy szó quantum satis. Nálunk is voltak ezeknek aranyjezi napjai.

Az idegen, kivált ha a sorstól azon szerencsében részesült, hogy osztrák alattvaló lehetett, september és october havának egy részében azon igen különös és nem mindennapi meglepetés érte a „hársfák alatt“ sétatában (Berlinnek belközéputcaja), hogy a fogoly osztrák ágyutnak, bár igen békés hangulatu torka közt elmélkedhetett a világi dolgok mulandóságáról, akaratlan eszébe jutott az embernek amaz általánosán ismert és árult kép, mely a békét jelképezve egy ágyut mutat, melynek torkában veréb rakott fészket, s mely mellett őrt álló harczi csendeszen szunyokál a béke álomkarjain; itt a veréb fiukat pajkos utczagyerekek, a strázsát a béke és nyugalom emberei, az itt úgynevezett Schützman-

A dec. 12-iki ülésben két rendbeli beadvány nyújtott be, mindkettő Horvátországnak Magyarországhoz viszonyát tárgyalja, e két beadványt — az országos küldöttség terjedelmesebb javaslata előtt, ezennel közöljük:

Magas gyűléseket!

Mint hogy a három megye királyság, Dalmát, Horvát-Szlavonország Magyarország és Auszriához való viszonyainak kérdését az 1861-ki és 1866-ki országgyűlésekre leérkezett királyi leiratok azon, többé kevésbé tűzetes kívánság kifejezése mellett hangsúlyozzák, vajha nevezett viszonyok minél előbb sikeresen rendeztetnének;

mint hogy továbbá egy a magyar, mint a horvát országgyűlés 1861-ki illető felirataiban ugyanazon kívánságot fejezik ki;

mint hogy végül a magyar és horvát országgyűlésekből kiküldött országos választmányok is, dacára lényegesen különböző nézeteiknek a kölcsönös kiegyezés tekintetében, mindaddig mégis a további egyezkedés és végképp kiegyezés fonalát nem tekintik megszakadottnak;

ehhez képest, alólírottak véleménye szerint, a három megye királyság országgyűlésének e tekintetben hozandó bármily határozatát mindaddig felfüggeszteni kellene, míg csak a magyar országgyűlés végszavát nem hallatta, mely is e tekintetben szintegy, valamint a három megye királyság országgyűlése is, a maga kiküldött választmánya irányában, mint megbízó a maga megbízottja irányában tekintendő.

S ez a többi indokokon kívül, melyeket alólírott az illető vita alkalmával fel fog fejtetni, azon érv, mely is arra kényszeríti őt, miszerint a magyar országgyűlés figyelmébe a következő javaslatot ajánlá:

Méltóztatassék ugyanis a magas országgyűlés, követve a diplomaticus és parlamentaris szokást, a fennforgó kérdés tárgyalását mindaddig elhalasztani, míg a magyar országgyűlés határozata tudva nem lesz előtte.

Zágráb, dec. 12-kén, 1866.

Bogovich Imre s. k.

Királyevich, Pinterovich, Horvát Péter, Kukuljevich László, dr. Brolich, Pavlovich István, Kiss László, Sztojanovich, Czad, Barabás Márk, Králevich, Schedel, Jancsó, Rogulich, Moller, Vokanovich.

II. Javaslát. Azon munkálát elintézésé dolgaiban, melyet Horvátország nemzetközi választmánya a magyar országos választmánnyal Horvát, Dalmát- és Szlavonországnak Magyarországhoz s a magyar korona országainak 6 Felsőge egyéb országaihoz való viszonyai felett folytatott alkudozás tárgyában felterjesztett.

1. Az 1866-diki nov. 2-ai legkegyelmesebb kir. leiratra a Dalmát, Horvát- és Szlavon királyságok országgyűlése az 1866 ki febr. 10 ki legalázatosabb felirattal válaszolt.

2. A pragmatica sanctio, a magyar korona királyságai és országaira nézve ezen állami alap-törvény kívánalmi és világos határozataitól vezéreltetve, elismerte az országgyűlés ugyanazon legalázatosabb felirátában a Dalmát, Horvát- és Szlavon királyságoknak Magyarországi államjogi közösségét.

3. Ez országgyűlés küldöttségének a magyar országos választmánnyal folytatott alkudozásánál az 1861-diki XLII-dik czikk tűzetett ki alapul és kiindulól.

4. czikk 4-dik §-a által ezen királyságok országos autonómiajának mulhatlan mértéke állapított meg, mely is a politika, közkutatási, vallásügyi és igazságszolgáltatási, ugymint mindannyi folyamodásu törvénykezési tárgyakra s illető költségvetésre vonatkozó törvényhozásból és kormányzatból áll, míg minden egyéb államügy a Magyarországi szorosabb szövetség tárgyánál jelöltetett meg, s ez utóbbiakra nézve az 1861 ki XLII-dik czikk tűzetes megállapítása értelmében egy azon közös törvényhozásnak és megfelelő főkörmányzatnak kell léteznie.

Ehhez képest kijelentette a mi országos küldöttségünk a magyar országos választmánnyal teljes alaposssággal s a pragmatica sanctio kívánalmának megfelelően, mikép elismeri a közösséget mindazon kérdésekben, melyek a magyar korona királyságai és országainak 6 Felsőge egyéb országaihoz való közös viszonylatra vonatkoznak.

6. A mi országos küldöttségünk ezen kijelentésére oda nyilatkozott a magyar országos választmány, mikép elismeri a Dalmát, Horvát és Szlavon királyság autonómiaját, annak az 1861-ki XLII-ik czikk 4-dik §-ában kijelölt szükségét, s hogy elő fogja terjeszteni a magyar országgyűlésnek, ismerné el e kívánalmat.

7. Továbbá kijelentette a magyar országos választmány ezen királyságok épsége, különösen Fiume tekintetében, mikép a terület kérdése is könnyebben lesz megoldható, hogy ha a többi kérdésekre nézve kiegyezünk, — azt hozván fel okul Fiumera vonatkozó nehézségei tekintetében, hogy Horvátország a mi országos küldöttségünk okoskodása szerint eddigi viszonyait Magyarországhoz egészen megmásmán szándékozik.

8. A magyar országos választmány tiltakozott azon állítás ellen is, mintha az ezen királyságok és Magyarország közt 1848-ig fennállott törvényhozási és közkormányzati kapocs egyszerűsége a magyar országgyűlés hozzájárulása mellett s az 1848-ki törvények folytán megszüntetett volna.

9. Végül a magyar országos küldöttség előterjeszti, ne tekintenők az egyezkedés és kiegyezés fonalát megszakadottnak.

10. Fontolóra vévén, hogy az ezen királyságok Magyarországi államjogi közösségének s a magyar korona mindannyi királyságai és országai solidaritása elismerésénél a koronázási hitlevél együttes és közös megállapításának kérdése vitatás pont nem lehet.

11. Hogy még a területi épség kérdése is, különösen Fiumét illetőleg, egészen más világosságban fog megjelenni, mihielyt ezen országgyűlés a magyar korona mindannyi országai együtteségét és solidaritását egy harmadiknak ellenében nemcsak elvben elismeri, hanem tetteleg is gyakorlandja.

12. Hogy a magyar koronára nézve a magyar korona országainak 6 Felsőge egyéb országaihoz való viszonylata kérdését csakis a magyar korona országainak együttes közös és teljes gyűlése döntheti el czélszerűen és alkotmányosan.

13. Hogy arra, miképp a közlünk és Magyarország közt 1848-ig fennállott törvényhozási és közkormányzati kapocs jogilag felbomlottnak tekinthessék, egyszerűsége a magyar országgyűlés ebbeli tűzetes nyilatkozata is szűkségetlenné.

14. Hogy alkotmányos berendezés és az ausztriai birodalom fennállása sürgősen követelik, hogy ezen államjogi viszonyok minél előbb, még pedig törvényes és alkotmányos uton állapittassanak meg.

15. Hogy 6 Felsőge, 1866-ki oct. 21-kei legkegyelmesebb leirattal igenis helyesnek jelenté ki, miképp ezen tárgyalás sikeresen befejeztessék:

mindezeket fontolóra vévén, előterjesztem én, hogy a magas gyűléseket, a mi országos küldöttségünk munkálata elintézésében, mely is 1866-diki november 20-án terjesztetett elénk; miképp a magyar országos küldöttséggel a dalmát, horvát és szlavon királyságok Magyarországhoz való viszonya felett megkezdett egyezkedés folytatandó, s e végett 12 tagu új választmány küldendő ki, oly utasítás mellett, állapítan meg előlegesen azon módot, mely szerint a Dalmát, Horvát és Szlavon királyságok a jelenleg Pesten ülésező magyar országgyűlésen a koronázási hitlevél megállapítása s a magyar korona királyságai és országainak 6 Felsőge egyéb országaihoz való viszonyok meghatározásánál ad hoc képviselvé legyen, s e mód megállapításában szolgáljon alapul:

a) miszerint ez esetben Dalmát, Horvát- és Szlavonország csak is együttesen akarnak képviseltetni;

b) hogy a képviseltes megállapítandó módja megerősítése előtt a magyar országgyűlés részéről oly értelmű nyilatkozat történjék, miszerint ezen királyságok és a Magyarországi közti viszonyok rendezése az 1861-ki XLII. t. czikk alapján a két országgyűlés, mint két egyenjogú tényező közt leendő kölcsönös és szabad kiegyezésnek van fenntartva, még pedig az 1866-ki febr. 10-kei fennírt felirat elvei értelmében. S e határozat adassék tudtul 6 Felsőge, egy, mint a magyar országgyűlésnek is az országgyűlési elnökség utján.

Zágrábban, oct. 8-kán, 1866.

Stojanovich, népképviselő.

Bedeovich Kálmán, Jancsó István, Kugler István, Kovacsich József, Zlatarovich Róbert, Maller Miksa, Kiss László, Kukuljevich László, Rogulich, Barabás Márk, Petricevich Lukács, Pavlovich István, Czár Jónás, Sulyok Ede, Schedel Iván.

Különlék.

Metternich hg, párisi követ, miért utazott Bécsbe? ezt kezdik feszegetni, s ugy gyanítják, hogy ujévi meglepetéssül egy Franciaország és Austria közti szövetség létrejötte vár reánk, a mi roppant borderejű tény lenne. Egy oly külsővetséggel, ki 1.200.000 nyi hadierő kifejlesztésén fáradoz épp e perczben, s egy oly belsővetséggel, minő egy kielégített Magyarország lenne, döntő befolyást lehetne gyakorolni a keleti kérdésben a szabadság érdekében. S ez volna Austria valódi missioja!

A kormány nemcsak Anglia, Francia, Olasz- és Poroszországgal, hanem Belgium és Németalfölddel is kereskedelmi szerződésre készül lépni. E tárgyról, mely minket oly közelről éget, szólni fogunk bővebben is.

A közeledő farsangon a városi Redoute bálterem bérleje a maszkos bálokon kívül, mint halljuk, minden második héten zártkörű táncestélyeket rendezend. Ez estélyekre családí jegyek lesznek kiosztva, s csupán annyi, a mennyi a mérsékelt költségeket fedezni fogja. Egy családi jegy ára négy bálra — ha jól emlékezünk — 10 fra van szabva, magános jegy szintén 4 bálra 6 fra. A fővárosban Pesten minden télen szoktak az Europa termében hasonló táncestélyeket tartani, melyek rendesen a legelvezetesebb estvék. Mintán a mulatságoknak nem a haszonvadászat a kiindulási pontjuk, hanem egyszerűen csak az, hogy jó társaságokat hozzon össze kedélyesen mulatni, remélhető, hogy nálunk is jól fognak sikerülni, sőt alkalomává válnak, kivált ha olyan ügyes rendezők fognak az élén állani, mint a kiknek most halljuk nevüket.

(Necrolog.) Idősb Pataki Dánielné Bartha Anna, Bíró Miklósné Pataki Luiza, Pataki Ferencz, ifj. Pataki Dániel és neje Herepei Otília, gyerme-

keik: István- és Danival, szomorodott szívvel jelentik a legjobb férj, illetőleg apa és nagyapa Sárospataki idősb Pataki Dániel nyugalmazott főispáni helytartó, a déési ref. egyház és kerület főgondnokának f. é. december havra 20-án reggeli 2 órakor egy végzetes baleset következtében élete 70 dik évében történt gyászos kimúltát. A páratlan szorgalmu munkás és tevékeny férfi, buzgó vallásos ember, az 50 évi közszolgálatban megőszült de meg nem tört jó honpolgár nincs többé! Az idevált földi maradványai f. hó 22-én d. u. 3 órakor, egy a ref. templomban tartandó gyászünnepély után fognak a nagytemetői családi sírholtba kikisérteni. A gyászszertartást kolozsvári lelkész t. Szász Domokos és déési lelkész t. Medgyes Lajos urak viendik végbe. Déés, december 20-án, 1866.

Vélics Kelemen, fiatal hegedűművészünk hangversenye tegnapelőtt folyt középzsám. közönség előtt. A mi az eredményt illeti, csak annyit jegyzünk meg, hogy Vélics ur sok tapsot, sok kihívást, bokrétát, sőt koszorút is kapott. Közre működtek még Lázár Vilma kisasszony, ki Jaelnek „Egy pillanat Magyarban” című változatait zongorán csinosan játszta el, hasonlólag Watérolica Ida kisasszony zongorán kísérte Vélics urat Czerny „Grande Sonátá”-jában, szabatosan, s könnyűséggel. A hangversenyt megelőző vigjáték „Egy szó a miniszterhez” kevés hatást csinált. Egyedül Dráguss fordított némi kis figyelmet szerepre, a többiek rendes hangulat s modorral játszottak.

A sétatéri tó bérleje a következő hirdetést bocsátá közre: A sétatéri tó megnyitása a téli időnyre. Alólírt egész tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy vasárnap, e folyó 1866-dik év december 23-dik napján a sétatéri tavat a téli mulatságokra meg fogom nyitni. Hogy a nagyérdemű közönség kényelmét minden tekintetben biztosítsam, gondoskodtam a legújabb szerkezetű s mindenféle nagyságu korcsolyák-ról s ezek között egy új találmányról, mely kizárólagos szabadalommal bír. Urhölgyek részére nyolcz darab jég-szánka fog rendelkezés alatt állani minden időben, kezdő korcsolyázók számára pedig az ugynevezett ördög matola van felállítva, mint egyike a legmulatságosabb társas játékoknak. Egy egész délelőtt, vagy délutánra szóló jegy ára: Gyermekeknek 5 kr, Ifjak és felnőtteknek 10 kr, szánka fél órára, nők számára 25 kr. Bérlet árak egy órára: Gyermekeknek a korcsolyázásánál egész napra 1 frt 10 kr, ifjak és felnőtteknek 2 forint. A bérlet jegyek kizárólagosan csak a bérlek számára érvényesek. Azon urhölgyek és uraktól, kik korcsolyáikat nem akarják naponként magokkal hozni s haza vinni, a felügyelői iroda elvállalja a gondozást és folytonos tisztán tartásukat a legméréskebb árárt. Az ilyen korcsolyák csak a tulajdonosnak személyesen adatnak ki. A felügyelői lak folytonosan fűtve van, s a felöltők elhelyezhetők az e végre készített fogasokra. A taván csupán a felügyelői irodában váltott jeggyel lehet megjelenni, melyet a felügyelők mindenkitől számba kérhetnek. Kolozsvárt, dec. 20-kán, 1866. A sétatéri tó bérleje.

Kézi-Vásárhelyről, december 14-ről írják nekünk: „A nemzet első hegedűese”, Reményi körutjába ejtő városunkat is, a városi és vidéki művelt közönségnek ritka műélvezetet szerzett. Ezen hó 5-én este érkezett városunkba, s rövid mulatás után Zabolára ment, hová a mlg Gyárfás Lajos ur vendégzeretete hívá meg, hol e vendégzeretete elvező körünkben mulatása ideje alatt. Városunkban 6-án tartá hangversenyt a következő műsorozat szerint: „Othello”, ábránd, szerző Ernst. Magyar és székely dalok s a „Repülj fecském” Impromptu Chopintól, zongorán előadta Plotényi Nándor. „Andante amoroso” Thimaeon variationi Paganinitől. „Romance” (E dur, Chopintól, és végül jött az ismeretes „Rákóczy”, mely az elragadtatás tetőpontjára vitte a közönséget. Hosszasan tartó tapsvihar és éljenzésből alig tudott kibontakozni a válogatott, nagy közönség. Midőn csend lett, felszólalt a kedves művész, hogy „a műsorozatban közreműködés is volt hirdető, de közreműködő műkedvelők nem találhattak, így tehát közre fog működni”, s még három igen kedves darabbal lepte meg a közönséget, mely a hangverseny végével is eloszlatni teljességgel nem akart, nem tudott könnyedén megvalni nagy művésztünk bájos és elragadó zenéjétől. Este a hangverseny után fényes bankett volt tiszteletére gróf Miksa Benedek vendégzerető termeiben, hol a vidéki elsőbb rangú családok voltak összehíva. 7-én tiszt. papunk Székely Jánosnál volt tiszteletére szűkkörű barátságos ebéd. Este mlgos Gyárfás Lajos urnál volt diszvacsora. 8-án gróf Miksa Benedeknél disz-ebéd. Hol nagy megtiszteltetésben részesült a nemzet nagy hegedűese, mert e nap emléktől a művészetet pártoló gróf és grófnő a Mikó Ferencz 16-ik századbeli ezüst serlegével lepték meg, mely ékes-ége lehetne bár melyik nemzeti muzeumunknak. — Másnap ezen hó 9-dikén meghíva folytán a zágoni nemes közönség kebelében tartott hangversenyt. Hogy itt is elragadta a nagyszámu közönséget, világosan kitűnik abból is, hogy egy zágoni birtokos ügyvéd Bereczki, egy belső felket adományozott művész hazánkfiának, s így, mint a hogy ő fejezte ki magát: székely göhé lett velünkvel egyetemben. Ezen nap örömnapp volt a zágoni kö-

zönségnek, fenyő-zöldágakkal díszítette a közönséget, s az egész nép ünnepi ruhában tömegesen fogadta a nemzet művészt. 10-kén este búcsu-bankett gróf Miksánál; 11-kén diszbed Bitán, a Gyárfás-család körében; 12-kén ment S. Szt-Györgyre hangversenyt megtartani. — Igértett birjuk, hogy Brassóból hangversenyt végezve, a karácsonyi napokat ismét Háromszéken tölti a fennevezett családok körében. Hozza isten, csak örövendeni tudunk jövőtelének, mert van kilátásunk hegedűje varázs hangját ismét hallhatni és élvezni magán körben is, hol talán még elragadóbb, lélekemelőbb zenéje, mint nyilvános előadásokon.

Ojtozi.

Zágrából írják a „P. Lloyd”-nak: Folyó hó 10-ről kelt levelem kapcsában tudatom önnek, hogy az ott érintett pórfelkelés e körben a katonaság által elnyomatott. A 120 főből álló katonaság ellen a parasztok közül 1000-nél többen álltak össze, az összes templomok és kápolnák tornyait megszállták s félreverték a harangokat. A katonaság ellen szándéklott megtámadásnál, mely a nemzet elsőb elővétele mellett egyik paraszt a parancsnokló kapitány fejét fejszével szét akaráván hasítani, de a császárs pillanatában a kapitány mellett álló őrmester áha levágatott s rögtön halva maradt. A felkelők különböző fegyverrel, puskákkal, kaszákkal, fejszékkel és asvillákkal voltak ellátva. A zászlóvivőnek melljén elhunyt Jellasic bán saját kézirata volt feltűzve 18- ból, melyben ama község, hova az ellenszegülő parasztok tartóznak s annak lakosai az 1848-ig fenálló min- dennemű adótól u. m. robottól, tizedtől stb. időkire felmentve voltak. Az elvakított s elcsábított földnép azonban nem tudja, hogy az elhunyt bán akkori ígérete most semmi értékkel sem bírnak, sőt már 1860-ben sem volt többé értékük. A vizsgálat alá vont felkelt parasztok (gr. Schlipparbach alattvalói) eddig sem a lobogót, sem a bán iratát ki nem akarják adni.

Albrecht főherczeg 6 fenségének Benedek táborzernagnál tett látogatását illetőleg, érdekes részletek jelentetnek Grázból: Albrecht főherczeg megérkezésekor Benedek Bruckba utazott, s midőn 6 fensége őt meglátogatta, nem találta odahaza. Benedek erről táviratilag értesítettett s azonnal visszatért Grázba, hol a találkozás 6 cs. fenségével végbement.

Horváth Mihálynak és Puky Miklósnak, mint a „Sürgöny” hitelesen értesül, 6 cs. kir. apostoli Felsőge, saját kérelmükre legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy hazájukba visszatérhessenek.

Mexikóból Bécsbe érkezett magánlevelek a „N. Fr.” szerint érdekes, de nagyon különös közleményeket tartalmaznak az ottani viszonyokról. A mint a császár Mexikóból Urabába utazott s a mint Mexikóban azon hir terjedt el, hogy nem tér többé vissza, a császár székes palotáját Mexikó mellett a mexikói cselség, a sző bettszerinti értelmében, kirabolta. A csekély számu európai palota-őrseg a rablásnak nem vethetett gátat s a mint erre az első kísérletet tette, lefegyverezték s elfogták. Hozzáteszik még azt is, hogy a rablók mind oly mexikoiak voltak, kiket a császár sok kegygyel halmozott volt el.

A tiltott könyvek jegyzékéből a következőket közöljük: közcsendháborítás büne miatt kitiltatott a következő című német nyelven Lübeckben megjelent munka: „Hohenzollern, Habsburg és Franciaország, Németország mellett és ellen; és mily alakot fog most ölteni Németország? Nyílt szó a nép- és fejedelmekhez, a háborn, béke és német parlament fölött. A német népek ajánlva Matthay Henrik által. — Lefoglaltatott és megsemmisítettett a „Neue Fr. Presse” 181-ik száma egy: Jellinek hitszónok (izr.) vereségtünk okairól” című czikk miatt. Hasonló sorban részesült a velencei „II Tempo” több czikke. Eltiltatott „A béke Európája” című tórkép terjesztése, valamint a Wiesbadenben megjelent „Zacharias pápa és IX. Pius. Történeti párhuzam” című munka. Megsemmisítetttek még a „Caecicsek” című cseh lap 26. és 28-dik számai „A jezsuiták Prágában” és „A visszavetés Mexikóból” című költemények miatt, valamint a „Zeitung” 31-ki száma „Bécs polgármesteréhez” című költemény miatt. — Végül az „II Tempo” velencei lap végkép kitiltatott.

Politikai hírek.

Franciaország. A „Köln. Ztg.”-nak írják „Róma kitűrtése különösen a vidéken tett rosz benyomást. A hadügyminister a beküldött, gyakran himeztelen megyefőnöki jelentéseket nem tartotta helyesnek, hogy azokat a császár elé terjeszse, azért rögtön azon utasítást menesztette hozzájuk, hogy küldjenek más jelentéseket Párisba. Azonkivül szűkségesnek tartotta a lapokat, a szemléket felkérni, hogy tartózkodjanak a pápának Montebellohoz intézett beszéde végének utányomatásától.”

Németország. A „Nordd. Allg. Ztg.” mondja: „Lehetetlen tovább állatni magunkat a török tartományok helyzetének komoly volta iránt. Soha sem titkoltuk aggodalmainkat s így nem lepettünk meg a vérsztrgönyök által, miszerint a porta tudomást vett arról, hogy Bolgárország el akar szakadni s függetlensége biztosítása végett a herczegi méltóságra már némelyek ki is jelöltettek. Ezen közlemény egyenesen Kontantinápolyból ju-

vén, mi kétséget sem szenved; hogy pedig jelenté-
kenységét felfogassuk, csak egy pillanatot kell
vetnünk azon jelentékeny helyzetre, melyet Bolgár-
ország a Törökbirodalomban foglal. Ugyanis 180
□ földön több mint 3 millió lakossal Bolgárország
oly módon nyúlik el a Duna és Balkán közt, mi-
szerint, ha függetlenné teszi magát: Rumélia szin-
tén megszűnik egyenes összeköttetésben maradni
Törökországgal s ezáltal Szerbiának oly védőfalul
szolgálna, miszerint ez biztosítja függetlenségét —
minnek végre Bosnyákország és a Hercegovina el-
vesztése, kimaradhatlan következménye. És ugyan
minő módszerek által bűsüthet meg Bolgárország
elszakadásai törekvéseit a porta? holott a kandiai
fölkelést sem képes elnyomni; (?) és jelentékeny
előjelek mutatják, hogy a görög kormány nem ké-
pes sokáig féken tartani a törzestestvérek szabad-
sága mellett buzgólkodó helleket. Egy jól értesült
bécsi lap a porta és Görögország közötti szakadás-
már elkerülhetlen eseménynek tarja, melynek ve-
rállásával nem csak Bolgárország, hanem a régóta
forrongó Albánia is lángba borul; és a görög kor-
málynak csupán az aránylag csekély erejű Rumélia
egyetlen európai segédforrása, miszerint ez esetben
alig tehetne mást, mint a egy próféta zászlóját
kiüllyesztve vallásbábot vezetni ki, mely egyszerű
irtóháborúvá fogna válni. Ily eseményekkel szem-
ben észtehetnénk kezeit Európa, mely műveltségi
tulsúlyára b...?

Törökország. A „Zukunft“ írja: „Az ös-
zati bolgár albaniaiak, különösen a vitéz mir-
szák igen fel vannak ingerelve. ugyisint a pus-
pók és a többi papság is. A mozgalom élén,
mely mintegy 45,000 elhatározott embert számít,

állítólag egy kath. pap áll. Egyelőre még nem ke-
rült nyílt kitörésre, mert a hegyekben mély a hó,
s ez minden mozgást lehetlenné; de martius hava
nem csak a katolikusok által lakott Felső-Albániát,
hanem lehetőleg a számos ó hittű számított Alsó-
Albániát is fegyverkezve fogja találni. Igen kétsé-
ges, vajon a magas porta, mely Kandiát is alig
birja legyőzni, Albániával meg fog-e tudni mér-
közni.

„Ugyane lap azon értesítést veszi, hogy Ó-
Szerbiában és Hercegovinában Szerbia részéről
csak az első lövést várják, hogy a porta ellen,
mint egy ember frámadjanak. Ugyanezt jelentik
a görögök Epíros és Thessaliából Athenbe. A ke-
faloniaiak és jóniaiak kérvényre kérvényt menesz-
tenek a athéni kormányhoz, hogy indítsa meg a
háborút Törökország ellen; Albániában is várnak
elkelést. Ó Szerbiába már is küld a porta jelenté-
keny számmal csapatokat. Prizrenben a lakosság
több török hivatalnokot agyonvert.”

Görögország. Francia- és Angolország kö-
veti a királynál komolyan felléptek az északi ba-
táron felállított három hadparancsnokság szervezése
ellen; mint mely intézkedés a szomszéd állammal
barátságos viszonyt megzavarhatná. A ministerium
azonban rendelkezéseit fentartotta, s az illető csapatok
elküldését megparancsolta. Erre a két követ a mi-
nisterelnökkel találkozott, ki nekik azonban azt fe-
lélte, hogy az elrendelt intézkedések, mint az or-
szág belügyatására tartozók, nekik felvilágosítá-
sok követelésére alkalmat nem szolgáltathatnak, s
magyarazatát kifejté, hogy a katonaság a betörő
törökországi rablók ellen, és másrészt pusztá had-
tani gyakorlatokra lett kiharancsolva. Egyszersmind,

tevő hozzá, különös abban veszélyt keresni, mi ép-
pen megdölgötlan betörések elhárítására garan-
tiált szolgálhat.

Oroszország. Lengyelországban az orosz-
tás eszméjét vezető Czerkaski herceg Chelmbeni
legközelebbi jelentésében kénytelen volt átlátni ezen
eszmé kivételenségét. — Ő azt gondolá, hogy az
ottani unitusok főegyházát azonnal átvarázsolja gö-
rög orthodoxá, és a százezrekben álló s egyesült
hitvallást követő lengyel néppel elhiteti, hogy nem
egyéb, mint orosz, és az ő hitvallásuk a görög
orthodox egyházé. — „Midőn azon unitus papokat,
kik hitvallásuk megváltoztatására amugy könnyen
ráálltak, orosz énekekre, mint valami közömbös do-
logra, az orosz pópák egyesülésében bírtak, a kö-
zönség azonnal eltávozott a templomból, az egy
pár papot és herceget magán hagyván ott. Meg-
hagyá: hogy a templomnak azon része, mely
Sanctuariumnak nevezetik, az orosz templomok
módjára a nép elől egészen elzárassék, szintén meg-
rendelék, hogy egy bemenet a templomba, egy mint
az orosz főegyházban, az ugynevezett czár-ajtó
(carova wrota) elzárassék. De a fiatal papok,
kik az isteni szolgálatra megbizattak, vonakodtak
azt teljesíteni, mit az ő ritusukkal ellenkezőnek te-
kintenek, és a közönség zúgolódása világosan mu-
tatta, hogy nála semmi támaszra számítani nem
lehet.”

Ujabb. Florenz, dec. 19. Az „Opinione“
tegnapi számában írja, hogy Olaszország elégtelt
fog követelni Törökországtól az olasz lobogó meg-
sértésért. A „Principe“ és „Tomaso“ olasz posta-
gözöskét ugyanis Kandia alatt f. hó 12 kén a tö-

rőkök megtámadták, azon hitben lévén, hogy kré-
tai önkényesek vannak e hajók fedélzetén.

— Belgrád, dec. 19. Marinovits visszajött
Oroszországból, nyilvánosan pártolja Szerbia köve-
teléseit, s mutatja a délszlávok iránti rokonszenvét.

— Berlin, dec. 18. A költségvetés az elő-
tanácskozások szerint hozott határozatok értelmében
véglegesen elfogadtatott. Bismark gr. kijelentette:
Hogy bár a határozatba ment költségvetés lényegi-
leg visszautasítja a kormány kívánalmait, meg fogja
a kormány kísérleni avval beérni, hogy megmutas-
sa mennyire tiszteli a háznak költségvetési jogát.

A „Nordd. A. Ztg“ a belga sajtó közlemé-
nyeit az Elsas és Lothringenben járó porosz ügy-
nököket illetőleg, ugyisint az „Independance“
párisi közleményeit, mintha Compiègneben a porosz
követ és Randon ttnagy összezörrentek volna, roz-
akaratú találmánynak mondja.

Gabonaár Kolozsvárt dec. 20-án 1866.

(Alsó a. mérő, középár.)
Tisztabúza 4 frt 50 kr. Elegybúza 3 frt 32
kr. Rozs 3 frt 20 kr. Árpa 2 frt 40 kr. Zab 1 frt
80 kr. Törökbuza 3 frt 20 kr. Pityóka — frt 90 kr.
Marhabús fontja belváros 12, külvárosban 10 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

December 21-én: 5%. Nemzeti kölesön 100
frt. 66.80. 5% Metallikus 100 frt 60.90.—Bank-
résztvény 712.—. Hitelintézeti részvény 200 forint
152.10. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 131.—
— Ezüst 130.25. Cs. kir. arany 6.23.— 1860.
kölesön 81.25.

Decemb. 18-án: Földtermentesi kötvény ma-
gyarországi 68.75. Erdélyi 64.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

HIVATALOS.

(426) (1-*)
Ő cs. kir. apostoli Felsége legfelsőbb paransa folytán
a cs. kir. lotto-jövedéki igazgatóság
a közhasznú s jótékony célokra szánt államlotteriák sorában
a tizediket nyitja meg,
melynek tiszta jövedelme legkegyelmeseb meghagyás folytán
felelősségekben a bécsi zenebarát-társulat conservatoriumára;
másik fele pedig két egyenlő részben főtisztek, katonai felek és biva-
talnokok vagyontalan árvaicanyai számára alapítandó kézi segélydíjakra; to-
vábbá a nagy-szombati katonai tébolyda bővítésére és javítására fog fordíttatni.
Ezen dúsan javadalmazott pénz-lotteria 4.097 nyerőszámokat tartalmaz,
melyek közül az 1-ös főnyeremény 100.000 frtra.
a 2-dik „ 50.000 „
a 3-dik „ 25.000 „
s ezeket bezárólag, az összes nyeremény-összeg
300.000 ausztriai értékű forinttra fog.
A húzás minden bizonnyal és visszavonhatatlanul 1867 március 20-án fog megtörténni.
Egy sorsjegy ára 3 ausztriai értékű forint.
Sorsjegyek kaphatók Bécsben: a cs. k. lotto-jövedéki igazgatóság épületében,
belváros Salzgries 20 sz., a jótékony célokra szánt államlotteriák osztályánál,
és a sorsjegy-áruháznál; a koronaországokban pedig: minden cs. kir. lotto-jöve-
déki pénztárnál, a cs. k. adóhivataloknál, a legtöbb cs. k. postahivataloknál,
vaspálya- és gőzhajó állomásokon, s a birodalom minden városaiban és nevezetesebb helyeiseiben föllállított sorsjegy-áruhálo közlegeknél.
Közhasznú és jótékony célok előmozdításáról lévén szó, s a sorsjegyek vásá-
rlóinak oly tetemes nyeremények helyezettvén kilátásba, bizton reményli a cs.
kir. lotto-jövedéki-igazgatóság, hogy ezen sorsjáték élénk részvételnek fog örvendeni.
A cs. kir. lotto-jövedéki igazgatóság.
Bécsben, 1866 évi november 1-jén.
WELLENHEIM CAJUS s. k.
cs. k. főpénzügyi tanácsos.

NEH HIVATALOS.

(423) (3-*)
A FŐBB CZIKKEK jegyzéke.
Disz-árak
börből, bronce-, fa,
porcellán-, kristály-
ból sat.
kézmunka- és uta-
zó eszközök,
Necessairek,
kézitáskák, pénz-, le-
vel-, szivartárczák
stb.
ALBUMOK
itt még nem látott vá-
lasztékban, bámulá-
tos olcsó.
ÉKSZEREK,
a valódihoz hasonlóak
Szinházi látcsók és
legyezók.
FÉNYÜZÉS
butorok,
virágasztalok, virág-
tárlók, íróasztalok,
statuettek, kályha-
eszközök, fa- és szén-
kosarak.
Chinai thea.
Samoarok,
Vadász, lovagló
és utazó-eszközök,
pálcák és esernyők,
gummi-, kelme- és
bőrzipők.
Pipázó szerek,
a legkülönbözőbb vá-
lasztékban.
CSAPÓ SÁNDOR
(belmonostor-utca)
Kolozsvártt,
bátorkodik a n. é. t. cz. közönség-
nek 7 év óta fennálló kereskedése
íránt tanusított kegyes pártfogásáért
szíves köszönetét nyilvánítani; egy-
uttal szabadságot vesz magának áru-
czikkeinek, főleg a közel levő
karácsonyi
idényre történt tetemes szaporítására
figyelmeztetni, mely által a legkülön-
bözőbb kíváncsoknak is képes meg-
felelni; — miután szállítmányait a
KÜLFÖLDRŐL,
még a pénzfolyam kedvező idejében
fedezte, oly helyzetben van, mikép
izletes új tárgyakkal
egy forinton
kezdve, feljebb egész 50 frtig nagy
választékban szolgálhat.
A csekélyre tett valódi árak a cikkek
jegyzék, áltál a vásárlók minden
megrovás ellen biztosítva vannak.

(427) (1-3)
JÓZSEF B. TEUTSCH
első és legnagyobb rövidárukbóli raktára Segesvártt.
Tekintve azon ép oly szép mint általános szokást, a kedves rokonokat és fő-
képpen az édes gyerekeket **Karácson estélyén** elművelés **ajándékokkal** meg-
lepni, bátor vagyok a t. cz. közönséget gazdag karácsoni ajándékok, egymint:
**rövid-, dísz-, ék-, porcellán
és játékokról raktáramra**
azon megjegyzéssel figyelmeztetni, hogy közvetlen és személyesen első kézből bevá-
sárlásaimnál fogva azon szerencsés helyzetben vagyok **mesés olcsó áránál rend-
kívül** tehetni. — A főtárgyakat tartalmazó raktáromról **jegyzékekkel** készség-
gel és bérmentesen szolgálhatok.
JÓZSEF B. TEUTSCH.
(385) (5-*)
Optikai és Mechanikai eszközök A legjobb
kicsérélése, vagy azoknak kiigazítása és legköltségszerűbb
elválaltatik dívat cikkek és ékszerek.
Egyenlítő és MÉRŐ
és MÉRŐ
eszközök
Vizmértekek
Delejtük
és
Gyütükrök.
BOSCOWITZ A.
látserészek Kolozsvártt
A legnagyobb választékú raktára aczél és
ezüst foglaltat
szemüvegek, színházi és vadász
látcsók, Microscopokból
stb. stb.
Gyöngült és gyuladásban szenvedő szemek
számára mindennemű
szemüvegeket
LEHET KAPNI.
Manometer, termometerek S MINDENFÉLE
folyadék próbálók. Schweiici úti rajzeszközök
és
úti zsebbehordozható körzők.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt kapható:
Karácsoni és újévi
ajándokul a magyar, német és francia irodalom
ujabb termékeiből
ifjúsági iratok, képes és diszkiadású művek, ugy
imakönyvek
katholikusok és protestánsok számára, egyszerű és a legesinosabb bársony kötésben.
Ugyanott kaphatók 60 krtól 10 frtig
fénykép albumok,
hozzá való **KÉPEK** darabja 15 kr., 12 darab 1 frt 50 kr., 24 darab
2 frt 50 kr., és 50 darab 5 frtjával.
Legujabb és kedveltebb ZENEDARABOK hetenként érkeznek:
KOLOZSVÁRI NAGY NAPTÁR
1867-dik évre.
Szerkesztette K. Papp Miklós. III-dik évfolyam.
Mellékletül Haynald Lajos, P. Szakácsi Vitus, Horváth Mi-
hály arcképeik, és Doré Gusztáv „Vízözön“ című remek genre-képe ré-
metszetben.
Ára 1 frt. Postán küldve 1 frt 10 kr.
Spitzig Iczig naptára 1867-re.
Ára számos humoristikus képpel 90 kr.

(420) (2-3)
Haszonbéri hirdetés.
Mlgs b. Bánffy Katának, Kolozsme-
gyében, a sz. régi országos útvonalban
fekvő **Mező-Szilvás** községben nagy
kiterjedésű jöszág, az azzal kapcsolatosan
lévő arányosított korcsoma-joggal együtt,
a jövő 1867-ik évi ápril 24-ik napjától
kezdve hat egymást követő évre haszonbér-
be lévén kiadandó, a kibérleni szándé-
kozók eziránt értekezhetnek, a szerződésre
léphetnek Kolozsvártt k. szénutczában a
47-ik sz. alatti házban lakó: **ÜRMÖSI SA-
MUVAL.**
(421) (2-3)
Haszonbér.
A tordai és m. vásárhelyi útvonalban
fekvő, országos és heti vásári szabadalom-
mal ellátott M. Ludas községben, az ottani
korcsoma jogosult birtokosának és köz-
ségnek korcsoma-joguk, az 1867-ik évi
ápril 24-dik napjától kezdve, 3 egymástán
következő évre, közárverés útján ha-
szonbérbe lévén adandó, e végre a köz-
árverezés az 1867-ik évi január 14-ik
napján, irt községben krasznamegyei fő-
ispán mlgs gr. Bánffy Béla ur udvarában
lesz megtartandó, addig is a vállalkozni
kívánók, a már megállapított árverezés,
illetőleg haszonbéri szerződés feltételeiről
teljes tudomást szerezhhetnek maguknak,
Kolozsvártt **Ürmösi Samunál** és M.
Ludason a mlgs gr. Andrássy Gyuláné
udvari gazdatisztje **Derzsi Andrásnál.**
(419) (3-3)
EGY GYAKORNOKOT
keres
BOSCOWITZ A.
opticus Kolozsvártt.

(3-3)
Előfizetési felhívás!
az
Erdélyi Hivatalos Értesítő
jövő 1867-dik évi folyamára.
Egy évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Előfizetési ár:
Erdélyi Hivatalos Értesítő
Az „ERDELYI HIVATALOS ÉRTESTŐ“
kiadó hivatala.